

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 29

Vineri,
19
IULIE
2019

19029

9 771418 834006

Trei aniversări
rotunde la românii
din Seghedin

(Pagina 3)

În octombrie
vor fi noi alegeri
de autoguvernări minoritare

(Pagina 5)

Primul român a intrat
în All England Club:
Simona Halep

(Pagina 9)

Calendar ortodox

22 iulie, luni, Sf. Mironosiță, întocmai cu Apostolii, Maria Magdalena; Sf. Cuv. Mc. Marcela
23 iulie, marți, Aducerea Moaștelor Sf. Sfințit Mc. Foca; Sf. Mc. Apolinarie, episcopul Ravenei; Sf. Mc. Vitalie și Valeria; Sf. Mc. Trofim și Teofil
24 iulie, miercuri, Sf. M. Mc. Hristina; Sf. Mc. Ermoghen
25 iulie, joi, † Adormirea Sf. Ana, mama Preasfintei Născătoare de Dumnezeu; Sfinții Părinți de la Sinodul al IV-lea Ecumenic; Sf. Cuv. Olimpiada și Eupraxia
26 iulie, vineri, †) Sf. Cuv. Ioanichie cel Nou de la Muscel; Sf. Sfințit Mc. Ermolae; Sf. Mc. Paraschevi din Roma
27 iulie, sâmbătă, †) Sf. M. Mc. și Tămăduitor Pantelimon; Sf. Cuv. Antuza
28 iulie, duminică, Sf. Ap. și diac. Prohor, Nicanor, Timon și Parmena, dintre cei 70; Sf. Cuv. Pavel de la Xiropotamu. Duminica a VI-a după Rusalii (Vindecarea slăbănogului din Capernaum)

Citatul săptămânii

Nu ne-a crescut PIB-ul și nu ne-am lărgit granițele. Nu ne-am șters trecutul și n-am scăpat din strînsoarea mizeră a prezentului. Dar am văzut cum ar putea arăta viitorul. Simona Halep ne-a dăruit ceva imaterial și neprețuit. Partea pe care am pierdut-o demult, poate chiar înainte să o fi dobândit: încrederea viguroasă și netulburată în noi înșine.

O femeie încă prinsă în inocența copilăriei, scundă ca o speranță care nu-și face reclamă în gura mare și hotărâtă ca ziua după noapte a demonstrat pentru milioanele murate în cinismul resemnat de acasă că există putere, valoare și merit românesc.

Exact atât cât există între alte nații care, la mare distanță morală de noi, păreau să fi confiscat știința și ținuta muncii.

Simona Halep a apărut, pe neașteptate, din desișul otrăvit al propriilor îndoieli și a luminat fără cruțare. A renăscut, după un mileniu de neguri, nesiguranțe, cețuri și superstiții – toate așezate în mintea și în sufletul ei, temeinic și strămoșește.

Simona Halep s-a lepădat de negativism, de supersitiție, de toate acele agitații neguroase care, în România, se pricep să înece talentul și să alunge victoria. Halep a câștigat un turneu care nu mai e demult turneu. Wimbledon e o instituție istorică, fondată în anul care ne vedea pe noi scăpați de otomani.

Traian Ungureanu în ziarul „Adevărul”

Poza săptămânii

Concentrație maximă

Pe copertă: Ziua culturii române la Seghedin și basorelieful întâlnirii dintre Kossuth, Bălcescu și Bolliac
Foto: Eva Șimon

Români din Jula în pelerinaj în nordul Moldovei

Autogovernarea Românească din Jula, în colaborare cu Liceul „Nicolae Bălcescu” din oraș și cu un sprijin financiar obținut prin proiect de la Fondul „Bethlen Gábor” de la Budapesta, organizează în aceste zile un pelerinaj în Moldova. Plecarea a avut loc pe 16 iulie, pe la Oradea, Cluj-Napoca, Bistrița, Vatra Dornei, iar cazarea pelerinilor le este asigurată la Sucevița. Mihai Cserhâti, președintele Autogovernării Românești ne-a informat că grupul de români din Jula, format în mare parte din profesori de la liceu, este de 31 de persoane, care vor petrece trei zile în ținutul de poveste al Moldovei. Bijuteriile coroanei moldave, mănăstirile din nordul Moldovei, sunt considerate printre cele mai reprezentative monumente de artă religioasă din Europa. Acestea vor fi vizitate în prima zi a pelerinajului, după care vor face un popas la Ipotești, în orașul Iași, care a păstrat gloria sa de capitală moldavă de altădată, unde vor trece pe la Bojdeuca lui Creangă și pe la Catedrala Mitropolitană și pe la moaștele Sf. Parascheva. A.B.

20 ani de la moartea lui Petru Silaghi

Parohia Ortodoxă Română din Jula-Mare invită credincioșii la o slujbă de parastas în amintirea fostului secretar general al Uniunii Democratice a Românilor din Ungaria, din perioada 1957–1983, Petru Silaghi (1929–1999), care s-a stins din viață acum 20 de ani, pe 14 iunie.

Slujba de pomenire va avea loc pe 21 iulie, după Sf. Liturghie care va începe la ora 10.00, în Catedrala „Sf. Nicolae” din Jula.

După slujba parastului va avea loc o agapă frățască la Campingul Marc din Jula.

Festivalul Pogăcițelor de la Chitighaz

Si anul acesta, sărbătoarea satului Chitighaz, „Festivalul Pogăcițelor”, oferă localnicilor programe culturale cu ansambluri din țară și din România, cântăreți de muzică populară, muzică ușoară pentru tineretul satului, concurs de gătit și multe pogăcele, pentru toți sătenii și vizitatorii festivalului. Evenimentul a ajuns la cea de-a 13-a ediție și este organizat de către Primăria localității Chitighaz. Festivalul are loc în parcul din centrul satului, pe scena amenajată în fața casei de cultură din localitate, în zilele de 10–11 august.

Zile Culturale Românești și Festival Gastronomic, la Macău

În perioada 15–17 august, Autogovernarea de Naționalitate Română din Macău (președinte Iulia Birta), organizează o nouă ediție a Zilelor Culturale și Festival Gastronomic, două evenimente realizate împreună, în scopul de a întregi valorile românești. Manifestările vor avea loc pe malul Mureșului, la Casa Verde. Programul acestor trei zile mai cuprinde vizionare de expoziție la Muzeul József Attila din Macău, iar în cea de-a doua zi o conferință despre „Importanța limbii române și studierea ei pentru românii din diasporă”. Scopul acestor manifestări este de a prezenta și promova cultura și tradițiile românești, dar și de a lega simbolic „punți” între comunitățile de pe o parte și de cealaltă a graniței, deoarece la festival sunt așteptați atât români din Ungaria cât și din România. A.B.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Trei aniversări rotunde la românii din Seghedin

De câțiva ani, tradiționala sărbătoare a românilor din Seghedin din luna iulie a primit titlul de „Ziua Culturii Române la Seghedin”. Manifestarea din vinerea trecută, 12 iulie 2019, a punctat de această dată trei aniversări rotunde: 20 de ani de la dezvelirea plăcii memoriale Kossuth-Bălcescu în piața Klauzál din Seghedin, 170 de ani de la semnarea Tratatului de împăciuire dintre români și unguri, semnat de către Nicolae Bălcescu și Kossuth Lajos, la Seghedin și 200 de ani de la nașterea lui Nicolae Bălcescu.

Manifestarea a început, ca de obicei, în Piața Klauzal, la placa memorială Kossuth-Bălcescu, dezvelită exact acum 20 de ani, în memoria semnării Proiectului de împăciuire româno-ungar, la 14 iulie 1949, de către cei doi revoluționari pașoptiști, românul Nicolae Bălcescu și ungurul Kossuth Lajos. Înainte de depunerea de coroane, organizatorul evenimentului, *prof. dr. Gheorghe Petrușan*, președintele Autoguvernărilor Românești din Seghedin și din județul Ciongrad a ținut un discurs în limbile română și maghiară, în care a vorbit despre pericolele naționalismului extrem.

Actualitatea naționalismului

„Concluzia la care a ajuns un președinte francez la sfârșitul carierei sale de politician a fost următoarea: *Naționalismul înseamnă război*. Președintele actual al Franței avertizează popoarele europene asupra pericolului pe care îl reprezintă separatismul național și cheamă la unitate, la toleranță, la colaborare. Aceste principii sunt și criteriile de integrare europeană, aplicarea lor ne poate apăra de conflicte, de războaie. Naționalismul duce la învrăjbire, la ură și face imposibilă conviețuirea pașnică, comunicarea și colaborarea între popoare, între majoritatea și minoritatea națională. Naționalistul vrea să domine, nu să colaboreze. Pe naționaliști nu-i interesează omul cu bucuriile și durerile sale, ei vor să domine asupra teritoriului cucerit și să profite din bunurile lui. Naționalistul este egoist, surd și orb. Naționalismul este o parte a răului din omul trezit la conștiință națională și se îndreaptă împotriva celui alt. Este exclusivist și nu cooperativ. Este un deșeu al sentimentului național și nu are nimic comun cu patriotismul, fără de care însă nu există viață socială de calitate. (...)”

Miza zilelor noastre

„Noi, românii care trăim în aceste orașe frumoase ale Ungariei, de mai bine de două decenii vorbim în fața plăcii Kossuth-Bălcescu din Seghedin despre ravagiile pe care le-a făcut și le face naționalismul, extremitățile naționale. Nu la patriotism trebuie să renunțăm, ci la naționalism, care totdeauna este îndreptat împotriva cuiva. Cei care nu știu să facă deosebire între iubirea de patrie și popor și ura față de alte comunități naționale, au fost și vor fi manipulați și ușor de ridicat împotriva celui alt. Trebuie însă știut că fără dezmeticirea cetățenilor intoxicați cu veninul naționalismului, prin educație sau falsificarea faptelor istorice, fără ținerea în frâu a extremităților etnice, nu va fi nici integrare europeană, nici bunăstare. Va fi însă izolare etnică și socială, vor fi conflicte de tot felul, vor fi state naționale fără forță de muncă calificată, colonii moderne ale statelor bogate. Aceasta-i miza zilelor noastre”, a spus Gheorghe Petrușan.

Au depus apoi coroane de flori reprezentanți ai Primăriei Seghedin, ai Consulatului General al României la Seghedin, ai Catedrei de Română a Universității din Seghedin, ai Institutului Cultural Român, ai auto-guvernărilor românești din Seghedin, Cenadul Unguresc, Micherechi, ai Universității și ai Bibliotecii Județene din Oradea, ai comunităților românești din Salonta și din Hódmezővásárhely.

Prelegeri despre Bălcescu, Bolliac și românii din Ungaria

A doua parte a manifestării a cuprins o conferință dedicată aniver-

sării a 200 de ani de la nașterea lui Nicolae Bălcescu. Prima prelegere a fost ținută de Gheorghe Petrușan având ca temă Bicentenarul Nicolae Bălcescu. Am aflat din această lucrare pe lângă cele mai importante date din viața lui Bălcescu și despre reformele sociale ale vremii, precum și despre luptele pentru unitate și independență națională de la mijlocul secolului al XIX-lea.

Al doilea subiect a fost prezentat de *Petronella Szojka*, muzeolog și istoric la Muzeul Orășenesc din Bichiș, care a vorbit despre românii și aromânii din localitatea Bichiș în secolul al XIX-lea, cei care ne-au lăsat moștenire celor de azi o foarte frumoasă biserică ortodoxă în centrul orașului Bichiș, drept dovadă a bogăției de care au dispus familiile de comercianți aromâni stabiliți în acest oraș.

Istoricul *Gabriel Moisa* de la Oradea a încercat să deslușească „numărul românilor din Ungaria trianonică”, adică după anul 1920. El a constatat că numărul românilor rămași pe teritoriul Ungariei de azi, după trasarea granițelor dintre Ungaria și România, „a scăzut într-un ritm constant” până în anii 1960, când odată cu modificările legilor ce au privit învățământul și introducerea obligatorie a limbii maghiare în școlile naționalităților, numărul românului a scăzut în mod drastic, ajungând în 2001 la doar 7995 de suflete. Ce fel de „revoluție” să se fi întâmplat în următorii ani, când la recensământul din 2011 s-au declarat de români peste 35.000 de cetățeni maghiari, nu prea găsește explicație istoricul orădean. În analiza acestor date el s-a bazat foarte mult pe informațiile publicate în *Foaia românească*, precum și pe declarațiile liderilor și reprezentanților comunității românești din Ungaria.

Gabriela Elekes, doctorandă la Universitatea din Oradea a vorbit despre interferențe literare româno-maghiare, despre rolul Tipografiei din Buda și a Societății Petru Maior în răspândirea culturii în limba română, precum și despre *József Sándor*, primul traducător din română în maghiară al poeziilor lui Mihai Eminescu (în Kolozsvári Közlöny din 1885).

Profesoarele *dr. Adriana Foltuț* de la Universitatea Emanuel din Oradea și *dr. Mihaela Bucin*, șefa Catedrei de Română de la Universitatea din Seghedin s-au pregătit cu o prezentare despre al treilea personaj important la evenimentele din 14 iulie 1949, de la Seghedin, Cezar Bolliac, pe care îl vedem importatizat și pe basorelieful lui *Soós István* (publicat pe coperta ziarului nostru) cu cei trei revoluționari români și maghiari, alături de Kossuth și Bălcescu. A fost evidențiat rolul lui Bolliac în revoluția de la 1848-49, activitatea lui de poet și jurnalist, dar au fost evocate și câteva lucruri mai puțin știute despre Cezar Bolliac. Pentru a reda atmosfera acelor zile revoluționare, Mihaela Bucin a citat un fragment dintr-o scrisoare a lui Bălcescu, scrisă la miezul nopții de 13 iulie spre 14 iulie 1849, Nicolae la Seghedin, către Ion Ghica: „În prezent, Seghedinul este capitala țării. Batthyány m'a poftit la dânsul spre a ne înțelege. Eram cam supărat pe dânsul când îl vedeam că-mi stă în cale ca să nu mă înțeleg d'adreeptul cu Kossuth. În vremea aceasta a sosit aci Bolliac, Deivos, Manu și Vernescu. Am zis lui Bolliac să meargă la Kossuth. L'am dăscălit ce să zică. Kossuth l'a primit bine și i-a făgăduit că va împlini toate. Acestea s'a făcut ieri...”

Proiectul de pacificare româno-maghiară inițiat de Bălcescu și Kossuth, la Seghedin, a fost una dintre acțiunile politice ce ar fi putut schimba cursul unei istoriei comune, puterile politice de atunci însă au prevăzut o altă soartă acestor două popoare.

E. Șimon

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul (20 iulie)

Sfântul Prooroc Ilie este unul dintre cei mai importanți prooroci din Vechiul Testament. A activat în Regatul de Nord, în timpul regelui Ahab. Regele Ahab s-a căsătorit cu o prințesă păgână, Isabela, care l-a ademenit și pe el să cadă în idolatrie. Încurajat de soția sa, Ahab, îi persecuta pe Prooroci și pe toți oamenii rămași credincioși lui Dumnezeu și se închina idolilor Baal și Astarte. Sfântul și Marele Prooroc Ilie l-a muștrat în mod public purtând o aprigă luptă pentru dreapta credință a poporului, care prin exemplu mai marilor săi era târât în idolatrie. Din acest motiv, regele Ahab căuta să-l ucidă.

Proorocul, acoperit cu o piele de oaie și înveșmântat cu piele de vițel, părăsește ținutul lui Israel și se duce la râul de Horat (Cherith), aflat dincolo de Iordan, unde se ascunde într-o peșteră. Se adăpa cu apa din râu, iar Domnul îi trimitea corbi pentru a-i duce pâine dimineața și carne seara. Potrivit tradiției, peștera care se află deasupra Mănăstirii Sfântul Gheorghe Hozevitul ar fi peștera în care Sfântul Prooroc Ilie s-a ascuns atunci când era căutat de soldații regelui Ahab.

Peștera Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul (Hozeva)

Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul este pentru noi un model de credință în vremuri de încercare, un model de statornicie în dreapta credință când rămânem puțini.

Iată zece mărturisiri duhovnicești despre Sf. Ilie, în cuvintele Patriarhului Daniel:

Sfântul Prooroc Ilie se bucură de o mare cinstire atât în iudaism, cât și în creștinism și chiar în islam, fiind socotit unul dintre profeți.

El este înaintemergător al celei de-a doua veniri a Mântuitorului Iisus Hristos.

Sfântul Prooroc Ilie face parte din proorocii Vechiului Testament, care nu și-au scris predicile sau cuvântările lor către popor.

Trebuie să arătăm în situații grele o atitudine de iubire milostivă față de cei săraci, singuri și neajutorați cum a făcut Sfântul, dând exemplul cu bunătatea sa arătată față de văduva din Sarepta Sidonului.

Sfântul Prooroc Ilie este, împreună cu Sfântul Ioan Botezătorul,

prototipul vieții monahale pentru că au trăit în pustie, rugăciune, meditație, în legătură cu Dumnezeu și au fost mari postitori.

Învățăm de la Sfântul Prooroc Ilie că postul și rugăciunea sunt mai tari decât orice putere lumească.

Sfântul Prooroc Ilie îndeamnă să păstrăm dreapta credință chiar dacă oamenii din jurul nostru se închină la o mulțime de idoli, făcând un fel de ideal din lucruri trecătoare.

El avea o credință atât de mare, încât s-a rugat să fie cerul închis trei ani și șase luni, arătând că Dumnezeu pedepsește pe oameni când se îndepărtează de la dreapta credință.

Sfântul Ilie este apărător al dreptei credințe în timp de rătăcire. El este vindecător de boli, dar și un om al dreptății.

Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul este pentru noi un model de credință în vremuri de încercare, un model de statornicie în dreapta credință când rămânem puțini.

Pelerinajul

Pelerinajul este o dorință tainică a înaintării noastre duhovnicești spre Împărăția Cerurilor.

Când omul se află în pelerinaj, de fapt, el se întâlnește cu Dumnezeu Care l-a chemat în pelerinaj, încât pelerinajul lui este răspuns la chemarea tainică a lui Dumnezeu.

Pelerinajul este căutarea sfințeniei care nu are izvorul în lumea aceasta, ci în Dumnezeu Cel Unul Sfânt.

Pelerinajul este o călătorie sfântă spre lucruri sfinte, dar și o căutare a Patriei Cerești de către omul călător și trecător pe acest pământ.

Oamenii vin în pelerinaj spre a cunoaște, spre a vedea locurile sfinte, a întâlni pe alți pelerini care doresc să-și înduhovnicească viața. Dar mulți oameni vin în pelerinaj și pentru că așteaptă ajutorul lui Dumnezeu pentru a rezolva o problemă dificilă a vieții.

Pelerinajul prefăce o cheltuială materială într-un câștig spiritual și o inițiativă particulară într-o bucurie comunitară.

Prin pelerinaj mulțumim Domnului Iisus Hristos Care a coborât din Cer, a trecut prin suferință și moarte, pentru a dăruia oamenilor viață și bucurie veșnică.

Pelerinajul poartă în el căutarea sfințeniei și bucuria rugăciunii.

În mod minunat, pelerinul învață că orice faptă, orice clipă a vieții poate fi oferită lui Dumnezeu Care sfințește darurile noastre și eforturile noastre izvorâte din credință.

Pelerinajul este o școală a credinței, care ne învață să căutăm mai mult pe Dumnezeu și pe sfinții Lui.

Pelerinajul nu este un simplu itinerariu, ci este un act liturgic, misionar și social. Este un act misionar pentru că împărtășim lumii bucuria credinței în Hristos Cel Răstignit și Înviat. Este și un act social, duhovnicesc, pentru că adună în comuniune și oferă speranță oamenilor într-o lume din ce în ce mai lipsită de ideal, de pace și bucurie.

Pelerinajul constituie o comuniune în procesiune, o adunare în mișcare, simbol al Bisericii în misiune, care, prin rugăciune și cântare, cheamă binecuvântarea lui Dumnezeu asupra întregului oraș sau loc de pelerinaj.

Pelerinajul la moaștele sfinților este un prilej înălțător de sporire a comunității și bucuriei creștine, în duhul dragostei frățești și al creșterii duhovnicești în evlavie și sfințenie.

Pelerinajul este un eveniment spiritual pentru toți care participă la el cu credință, evlavie și dragoste de Dumnezeu și de Biserică.

Pentru fiecare creștin, pelerinajul la moaștele sfinților constituie un prinos de cinstire adus lucrării harului lui Dumnezeu în oameni și o mare binecuvântare pentru a spori în viața duhovnicească.

(Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române: Cuvinte ale credinței, lumini pentru viață. Florilegiu tematic, Basilica, București, 2018)

Curiozități din cărți și ziare de altădată

Români din Ungaria arestați
pentru deținere de valută, în 1940

În numărul din 29 septembrie 1940 al *Gazetei de Macău* (*Makói Újság*), precum și în alte ziare (*Orosházi friss hírek* – Știri din Orosház), se relatează într-o scurtă notă despre cazul a trei români din județul Bichiș, care au fost arestați și judecați pentru trafic și deținere de valută. Informația este preluată de la agenția de presă MTI și devine interesantă deoarece acuzații sunt români din Ungaria, iar doi dintre ei sunt preoți ortodocși.

În acele decenii ale perioadei horthyste, exista la Budapesta un complet de judecată special înființat pentru a decide în cazul infracțiunilor legate de deținerea de bani străini, care se numea *valuta-bírószág*. Acest tribunal al valutei descinde în toamna anului 1940 la Julia pentru a-i judeca pe cei trei infractori: Mișcuța Petru, preot din Chitighaz, Borza Ioan, preot din Chitighaz și Iosif Gurzău, meșter hornar din Aletea. Știrea de ziar nu dă amănunte asupra valutei pe care o dețineau cei trei români și nici nu relatează ce anume au făcut cu banii ori de unde i-au avut – dacă i-au avut.

În urma procesului de la Julia, preotul Borza și hornarul Gurzău sunt achitați. Însă preotul Petru Mișcuța primește pedeapsa de a executa șapte luni de închisoare. Ce s-a mai întâmplat cu acest caz și dacă s-a revenit asupra deciziei, presa vremii nu ne mai informează. Consider că acest proces legat de valuta deținută de niște români din Ungaria, care făceau parte din elitele comunității, trebuie să fi fost, de fapt, un instrument de intimidare specific epocii respective.

1940. szeptember 29.

Kétegyházi román
papok
valutasibolási ügye.

Érdekes bűnügy tárgyalása kezdődött kedden délelőtt a gyulai törvényszéken. A pernek, amelynek tárgya magábanvéve egyszerű és sablonos valutasibolás, az ad különösebb érdekességet, hogy két vádlottja román pap.

A bűnügy tárgyalására a budapesti valutabírószág szállott ki Gyulára, a tanács elnöke dr. Vályi Nagy István, a budapesti kir. törvényszék tanácselnöke.

A bűnügynek három vádlottja volt: Miskucz Péter 34 éves kétegyházi gör. kel. lelkész, akit az ügyész az 1922 évi 26 tc. 1. §. 2. pontjába ütköző fizetési eszközökkel folytatólag elkövetett visszaélés bűntettével vádolt, Borza János 40 éves kétegyházi gör. kel. esperes és Gurzó József 52 éves eleki kéményseprőmester, akiket az ügyész az 1931:32 tc. 3. §. ütköző, külföldi pénzürtékre szóló követelés bejelentésének elmulasztása által elkövetett bűntettével vádol.

A bűnügyben megtartott tárgyalás során az ügyész Borza János ellen a vádat elejtette, Gurzó Józsefet bűncselekmény hiányában a bíróság felmentette, ellenben Miskucz Pétert héthavi börtönre, háromévi hivatalvesztésre, 200 pengő pénzbüntetésre ítélte és 500 pengő vagyoni kár megtérítésére kötelezte.

Borza felmentésében az ügyész megnyugodott, Miskucz ítélete ellen sulyosbításért fellebbezett.

În octombrie
vor fi noi alegeri
de autoguvernări minoritare

Peste trei luni, în Ungaria se vor ține noi alegeri locale și minoritare, astfel și naționalitățile își vor putea alege noile autoguvernări locale, județene și pe țară. În ultimele zile însă, numărul românilor înscrși în registrul naționalităților a scăzut, de la 4780 (în ziua de 2 iulie 2019), la 4689 de români înregistrați (în ziua încheierii ediției noastre, 16 iulie 2019). Unde au dispărut aproape 100 de români înregistrați? Este un mister. De ce scade numărul celor care ar putea vota odată cu apropierea alegerilor? Este un alt mister. La alegerile minoritare din octombrie vor putea vota numai acei cetățeni ai Ungariei, care sunt înscrși în registrul naționalităților. Numărul acestora poate fi verificat oricând pe pagina de internet a Biroului Electoral Național: www.valasztas.hu.

Schimbări în procedura alegerilor

Pe 18 iunie și-a ținut ședința de lucru Uniunea Autoguvernărilor pe Țară ale Naționalităților din Ungaria, la care a fost invitată să participe și doamna dr. Pálffy Ilona, președinta Biroului Electoral Național, care a anunțat unele schimbări pentru alegerile din toamnă. Astfel, la alegerile minoritare fișa de vot va trebui introdusă într-un plic verde, care trebuie neapărat să fie lipit, altfel votul nu este valabil. Aceste plicuri verzi nu vor fi deschise de Comisia de numărare a voturilor ci vor fi trimise la Comisia Electorală Locală, și numai membrii acesteia au dreptul să numere voturile naționalităților. Înscrierile în registrul naționalităților se pot face până în a 16-a zi dinaintea datei alegerilor. Scrisorile de recomandare se vor putea înainta cel mai devreme în a 50-a zi dinaintea alegerilor.

Până acum s-au înregistrat 240.000 de minoritari

Până la începutul acestei săptămâni, conform datelor Biroului Electoral Național au fost înscrși în registrul naționalităților 240.000 de cetățeni, dintre care cei mai mulți sunt țigani (149.888) și nemții (51.127), iar cei mai puțini sunt slovenii (707). La celelalte naționalități găsim următoarele numere: bulgarii – 1248, grecii – 1644, croații – 10.036, polonezii – 1978, armenii – 2196, românii – 4689, rusinii – 2842, sârbii – 1559, slovacii – 11.379, ucrainenii – 939.

Conform acestor date de până acum, cel mai redus număr al membrilor în autoguvernările pe țară (15 membri) îl vor avea: bulgarii, grecii, polonezii, armenii, românii, sârbii, slovenii și ucrainenii. Croații și slovacii vor avea reprezentanțe pe țară cu 31 de membri, iar nemții și țigani cu 47 de membri.

Listele teritoriale și pe țară
vor fi votate de toți cei înregistrați

La fel ca acum cinci ani, și de această dată listele teritoriale și pe țară vor fi votate și de acei alegători de naționalitate, care locuiesc în localități unde numărul celor care s-au înscris în registrul naționalității respective nu atinge cifra de 25, adică unde nu se va putea forma autoguvernare locală de naționalitate. Deci, înregistrarea are importanță și în localitățile unde trăiesc mai puțini români.

E.Ș.

Excursii și vizite pe meleaguri românești

În perioada 1–7 iulie, copii de la Școala generală bilingvă „Lucian Magdu” din Bătania au avut bucuria de a petrece, alături de însoțitorii lor, clipe de neuitat pe frumoasele meleaguri lipovene, au făcut excursii și vizite, dar au avut parte și de multă distracție și joacă, relaxare la ștrand. Într-una din zile, copiii au fost duși să viziteze Cetatea Devei, considerată una dintre cele mai importante fortificații medievale din Transilvania, construită la mijlocul secolului al XIII-lea pe Dealul Cetății, pe un con vulcanic la altitudinea de 378 m. Următoarea excursie de care s-au putut bucura a fost vizita la Hunedoara, la Castelul Corvinilor/Huniázilor (unul din cele mai importante monumente de arhitectură gotică din România, consi-

derat unul dintre cele mai frumoase castele din lume, fiind situat în „Top 10 destinații de basm din Europa”).

O zi a fost dedicată vizitei la Mănăstirea Radna din Lipova și vizită la Biserica Ortodoxă din Băile Lipova. Bineînțeles, nici distracția și joaca nu au fost lăsate pe ultimul loc, una din zile a fost dedicată vizitei la Grădina Zoologică din Timișoara și unei plimbări de neuitat cu vaporețul pe Bega, la Parcul Copiilor „Ion Creangă”. Copiii au primit de la organizatori un mix echilibrat de activități distractive din care au avut multe de învățat. Astfel, pe parcursul celor șapte zile petrecute în tabără, au descoperit frumusețea învățării practice, fără stresul notelor, chiar în mijlocul naturii.

A.B.

Tabere pentru tinerii români din jurul graniței României

Programul de tabere ARC li se adresează etnicilor români (elevi, tineri, studenți și profesori) din țările aflate în jurul granițelor și Balcani: R. Moldova, inclusiv regiunea transnistreană, Serbia (Voivodina și Valea Timocului), Bulgaria, Ucraina (regiunea Cernăuți, Odessa și Transcarpatia), Albania, Republica Macedonia de Nord, Ungaria, precum și tinerilor din diaspora. Anul acesta, Ministerul pentru Românii de Pretutindeni a pus la dispoziție cel mai mare număr de locuri de până acum – peste 3.000. Taberele se desfășoară în serii consecutive, în perioada 1 iulie – 27 august, în centre de agrement din Sulina, județul Tulcea, Oglinzi, județul Neamț, Căprioara, județul Hunedoara, și Săcelu, județul Gorj. În această perioadă au loc trei serii de tabere, la care se participă în rotație.

La tabăra de la Sulina, copiii români din Ungaria nu au participat anul acesta. Însă elevi de la Liceul românesc „Nicolae Bălcescu” din Jula au luat parte la prima serie de participanți la Programul de tabere ARC 2019, la tabăra Oglinzi din județul Neamț, în perioada 1–8 iulie. Aici au avut parte de activități culturale și distractive, au participat la atelierile educative dedicate studierii limbii române, picturii, muzicii și dansurilor tradiționale românești. Tinerii români din Ungaria au

avut ocazia de a lua parte și la deschiderea oficială a taberelor ARC, la care a fost prezentă atât doamna prim-ministru a României cât și ministrul românilor de pretutindeni și alți oficiali de stat.

În cea de-a doua ediție a taberelor, elevi de la școlile din Miche-rechi, Săcal, Furta, Apateu, Bedeu și Aletea au fost plecați în perioada 8–15 iulie, în tabăra pentru tineret de la Săcelu, județul Gorj.

Aici au avut parte pe lângă activitățile culturale și educative și de multe vizite și excursii în zonă, la renumita Mănăstire Tismana, dar și pe urmele marelui sculptor Constantin Brâncuși. Au avut ocazia de a se întâlni cu spiritul marelui sculptor în parcul din Târgu Jiu, care găzduiește operele de artă ale lui Brâncuși, dar și în parcul care găzduiește Coloana Infinitului. Tinerii au avut ocazia să învețe multe lucruri frumoase în aceste zile, dar și să socializeze cu copii români din alte colțuri ale lumii.

În perioada 15–22 iulie, la Căprioara, județul Hunedoara, în cea de-a treia serie a taberei, vor participa elevi de la școala din Bătania și Leucușhaz.

De organizarea tinerilor din Ungaria în taberele din România s-a ocupat Consulatul General al României la Jula.

A.B.

Tabăra de la Oglinzi

Tabăra de la Săcelu

Întâlnirea promoției 1980–84 de la Liceul „Bălcescu”

În sâmbăta din 13 iulie, la Jula a avut loc întâlnirea de 35 de ani a promoției 1980–84. În acele vremuri, aceasta a fost cea mai numeroasă clasă având 45 de elevi. Diriginta a fost doamna *Maria Gurzău Czeglédi*, directoarea actuală a liceului românesc, care atunci fiind profesor începător a primit în îngrijire prima sa clasă, cu care a avut și atunci, dar și în prezent, o legătură foarte specială.

Foștii absolvenți și-au dat întâlnire în fața liceului în care au învățat ei în acei ani, clădirea veche a școlii românești, care azi adăpostește Biblioteca Orășenească din Jula. Întâlnirea a continuat apoi la școala de azi, din Piața Liceum. La întâlnirea de promoție au luat parte și câțiva foști profesori: *Maria Botye*, care le-a fost pedagog la cămin, *Ion Budai*, fostul director al liceului, *Iosif Görbedi*, fostul director al căminului de elevi și profesor de geografie, *Nicolae Luțai*, profesor de matematică și fizică.

Revederea a oferit multe clipe de neuitat pentru participanții la întâlnirea de promoție, o călătorie în vremuri și amintiri de acum trei decenii și jumătate.

Mulțumim pentru fotografia de grup fostului elev al acestei clase, *Ioan Csóka*. E.Ș.

Botez ortodox la Jula

În duminica din 16 iulie, în Catedrala Sf. Nicolae din Jula, băiețelul părinților *dr. Nicolae Luțai* și *dr. Eva Roman* a primit, prin sfântul botez, numele de *Nicolae*, botezat fiind de pr. paroh *Teodor Marc*, prin mărturia nașilor *dr. Mariana Luțai-Beraneș* și *Suzana Roman*.

Povești în imagini

Fotografii din colecția lui Mihai Bihari

Aceasta este prima fotografie cu echipa păstrătorilor de tradiții din Micherechi, realizată în anul 1947.

În fotografie îi vedem pe următorii (după numele cum erau ei cunoscuți):

Rândul din sus, de la stânga la dreapta: *Ana Pupii*, *Mihai Sâmului*, *Delea (Teodor Covaci)*, *Iancu Bătrânu (Ioan Covaci)*, *Ana Ciotii* și *Mihai Todichii*

La mijloc: organizatorul echipei, *Marius Turcu* și soția lui

Rândul din jos, de la stânga la dreapta: *Floarea lui Gligor*, *Nuțu lui Vucău*, *Andronica Sfătului*, *Nuțu Bărî*, *Florica Todichii*, *Vasalica Glighii*

Imaginea a apărut în format de vedere poștală, în seria „Kende”, editată de Editura Napút, la comanda Autoguvernației pe Țară a Românilor din Ungaria.

Imagine este din arhiva personală a lui *Gheorghe Dulău*.

Primul român a intrat în All England Club

Simona Halep a transformat în realitate cel mai frumos vis al mamei sale

„Este cea mai mare victorie din istoria tenisului românesc și una dintre zilele istorice ale sportului românesc din toate timpurile! Coroana Wimbledonului înseamnă mai mult decât oricare dintre celelalte Grand Slamuri, înseamnă cea mai bună jucătoare de pe planetă, Alteța Sa Simona Halep!”, scrie unul dintre cei mai autentici jurnaliști români, *Cristian Tudor Popescu*, cel care nu de puține ori vorbește într-un ton critic despre actuala eroină a sportului românesc. Rare sunt momentele în sportul românesc,

când putem savura pe deplin un succes răsunător în întreaga lume. Ceea ce am trăit în sâmbăta de 12 iulie 2019 se poate compara doar cu momente, ca 1974 – Montreal, când la Jocurile Olimpice, Nadia Comăneci, la vârsta de numai 14 ani, a devenit prima gimnastă care a obținut scorul perfect de zece, sau când în vara anului 1994, în optimile de finală ale Campionatului Mondial de Fotbal din SUA, România a învins-o, într-un meci antologic, pe Argentina, una dintre cele mai mari favorite la titlul mondial.

Pe Simona Halep o urmărim de aproape un deceniu, din primul moment remarcându-se prin devotamentul și abnegația prin care a ajuns, pas cu pas, turneu cu turneu, tot mai sus în ierarhia mondială. După ce în anul 2012 a ajuns în top 50 în lume, peste doi ani juca deja o finală la Paris, zgura de la Roland Garros fiindu-i și de atunci suprafața preferată. Între timp, Simona a devenit un adevărat fenomen al sportului românesc și al tenisului mondial, față de care nimeni nu putea rămâne indiferent. Unii o adorau pentru jocul ei de apărare, pentru mingile plasate cu precizia unui chirurg, iar alții o contestau și o priveau cu disperare în momentele sale de cădere psihică totală. Uneori juca capricios, un set sau game fenomenal era urmat de altul total greșit, ceea ce pe mulți i-a făcut ca să nu mai creadă că Simona Halep va reuși vreodată să câștige un turneu de Mare Șlem, cu toate că la 7 octombrie 2017, în urma victoriei din semifinale cu Jelena Ostapenko de la Openul Chinei din Beijing, Simona a devenit noul lider mondial, fiind prima jucătoare de tenis din România clasată pe locul 1 WTA și devenind a 25-a jucătoare din toate timpurile, care a deținut această poziție.

Primul trofeu de Mare Șlem la Roland Garros

Și totuși, în 2018, la Paris s-a spart gheața, a câștigat la Roland Garros, o performanță pe care a mai atins-o și *Virginia Ruzici* în anul 1978 și *Ilie Năstase* cu cinci ani înainte, în anul 1973. De remarcat că Năstase a fost al doilea jucător din istorie, care a câștigat openul francez fără set pierdut, iar Virginia Ruzici în anul 1978 a jucat nu mai puțin de trei finale. În afară de simplu a mai ajuns și în finala de dublu feminin, unde a câștigat la fel, având pe partenera *Mima Jaosovec* din Iugoslavia, pe care o învinsese în finala de simplu. A mai ajuns și în finala de dublu mixt, pe care însă n-a câștigat-o. Simona Halep a reușit să câștige numai la a treia încercare Roland Garros-ul. În 2014 a pierdut, după un meci antologic, în trei seturi, după o luptă memorabilă cu *Maria Șarapova*. În anul 2017 este învinsă din nou în trei seturi de o tânără stea căzătoare, care nici de atunci n-a reușit o altă performanță notabilă. Iar în 2018 a venit și vremea Simonei, câștigând primul turneu de Mare Șlem, învâgând-o, tot în trei seturi, pe americanca *Sloane Stephens*. O țară întreagă a sărbătorit-o. La întoarcere, la București i-au organizat o întâlnire cu suporterii, iar în Arena Națională s-au adunat peste 30.000 de oameni. Între timp, Simona a mai jucat o finală și la Australian Open.

Cel care câștigă la Wimbledon este campion mondial la tenis

Anul acesta nu a fost unul promițător. Revenind după o accidentare nu a reușit să se impună la Paris, locul ei preferat, dar la ceea ce foarte puțini s-au gândit, a reușit să câștige în Mecca tenisului, pe iarba de la Wimbledon. Surpriza a fost cu atât mai mare, cu cât a câștigat într-o manieră devastatoare. La tot turneul a pierdut un singur set, în runda a doua cu româncă *Mihaela Buzărnescu*, iar finala a câștigat-o fără drept de apel, în fața acelei *Serena Williams* cu care a jucat până în acel moment 10 meciuri, din care a

pierdut 9. Cifrele spun mult despre finala de la Wimbledon. Finala s-a terminat cu scorul de 6-2, 6-2. Simona în tot meciul a avut trei greșeli neforțate, iar Serena 27. Meciul s-a terminat în 56 de minute. *John McEnroe* a spus după un schimb spectaculos de mingi câștigat de Halep: „Acesta este cel mai bun retur pe care l-am văzut vreodată”. După meci, McEnroe a continuat laudele la adresa Simonei. „Sunt uluit. Simona este uriașă în acest punct al carierei sale. A fost sportivă superioară. Nu mă gândeam că o va intimidă atât de mult pe Serena Williams. Halep a dominat-o total. Nici măcar nu a fost un meci. Sunt foarte rare

situațiile în viață când îți iese totul atât de bine, iar astăzi s-a întâmplat”, a declarat fostul mare campion american, citat de BBC.

În interviul de după meci, Simona Halep, spre amuzamentul publicului, s-a declarat cea mai mulțumită de faptul că de acum înainte va fi membră pe viață a All England Club, o companie selectă cu toții câștigătorii celui mai vechi turneu de Mare Șlem, fiind singurul dintre cele patru care se desfășoară pe aceeași suprafață ca la început, pe iarbă. Prima ediție a avut loc în 1877. Apoi a pomenit-o pe mama ei, care încă la începutul carierei sale îi zicea că numai atunci merită cu adevărat să joace tenis, dacă își fixează ca scop câștigarea Wimbledon-ului.

Campiona lumii este aromâncă

Simona Halep vine dintr-o familie aromână din Constanța. Tatăl său, *Stere Halep*, deține o fabrică de lactate. Familia a ajutat-o de mică, de la vârsta de patru ani și jumătate să joace tenis. „Eu am vorbit mai greu românește și la patru ani și jumătate, vârsta la care m-am apucat de tenis, nu vorbeam românește prea bine. Eram obișnuită mai mult cu aromâna. Și acum, în familia mea se vorbește tot timpul aromâna. Modelul meu e *Hagi*, pe care sper să-l ajung din urmă. Este și aromân, este și constănțean... Îl știu de mică. Pentru mine era un idol. Acum mă știe și el. Mai vorbim din când în când. Hagi mi-a zis: cantitate pe teren și calitate în afara lui. Pe teren să fiu ambițioasă, iar în afara să fiu un om bun. La aromâni, toți se știu între ei, nu suntem mulți, dar suntem apropiați.”

Bal la All England Club în cinstea aromânecii de la Constanța

Ceea ce maică-sa i-a propus de mică s-a împlinit la vârsta de mai puțin de 28 de ani. În 2019, la All England Club de la Wimbledon s-a dat bal în cinstea a doi sportivi din zona sud-est europeană. Simona Halep a intrat cu eleganță în clubul select alături de sârbul *Novak Djokovic*, care și el a jucat o finală memorabilă, de cinci ore cu *Roger Federer*, în urma căreia sârbul a afirmat că păcat că acest meci trebuia să-l piardă cineva. Cu trofeul de la Londra, Simona Halep a devenit cea mai bună jucătoare română de tenis al tuturor timpurilor, jucând până acum cinci finale de turneu de Mare Șlem, din care a câștigat două. Iar povestea continuă...

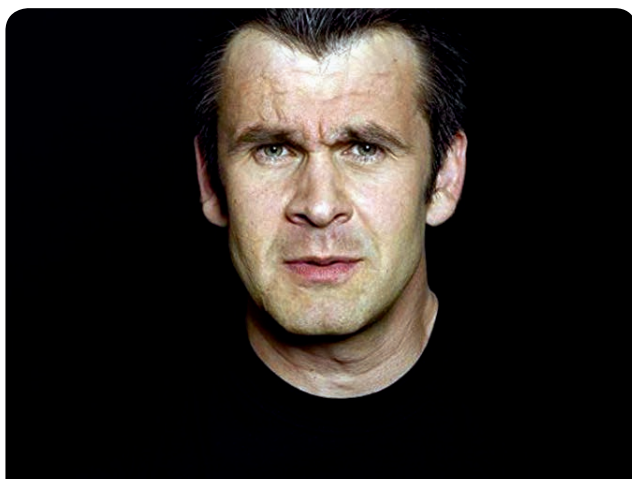
Ștefan Crâsta

Un actor român îl va juca pe Orbán Viktor într-un film despre Angela Merkel

Un actor român joacă rolul prim-ministrului Ungariei, Orbán Viktor, într-un film despre cancelarul german Angela Merkel, intitulat „Merkel“.

Actorul român Radu Bănzaru face parte din distribuția lung-metrajului „Merkel“, un film despre Angela Merkel, a cărui acțiune este plasată în vara anului 2015 și prezintă etapele care au dus la deschiderea granițelor Germaniei unui milion de refugiați sirieni, scrie Mediafax.

Rolul principal al filmului va fi

interpretat de actrița de teatru germană Imogen Kogge. Din distribuția peliculei mai fac parte actorii Josef Bierbichler, Timo Dierkes, dar și Radu Bănzaru, în rolul lui Viktor Orban.

Radu Bănzaru va juca rolul lui Orbán Viktor. Actorul român, în vârstă de 51 de ani, a mai jucat în filme ca „The Whistleblower“ (2010), de Larysa Kondracki, alături de staruri precum Rachel Weisz, Monica Bellucci și Vanessa Redgrave, „Toni Erdmann“ (2016), de Maren Ade, și „Triunghiul morții“ (1999), de Sergiu Nicolaescu.

Filmul va fi regizat de Stephan Wagner și produs de Carte Blanche International și radiodifuzorii publici germani RBB și NDR.

Integramă

De pază...

STAU DE PAZĂ	VEȘTI VORBĂ DIN ARDEAL	ÎN FINE! PRINSE ÎN RĂZBOI	UMPLUȚI A TRAGE ÎN FIRE	FUGIȚI DE SUB PAZĂ
▶	▼	▼	▼	▼
IEȘIRE CU MATCA ÎN CADĂ!			REFEC BOALĂ LA STOMAC	▶
▶	DAMA ȘAHULUI A PIERDE PĂRUL	▶		
APROAPE... LA TARĂ OMUL DE LA PRAGA	▼	TEREN STERP ÎN PLIN HAOS!	▶	
▶		ÎN FELUL ACESTA DĂRJI	▶	FORME DE PAZĂ
DUS LA JUDECATĂ PAGINI DE CARTE	▶	▼	RUPT ÎN SPATE! ÎN ȘAGĂ!	▶
▶		GĂSIȚI MAI GREU ADUS LA CENTRU!	▼	
	HĂRTIE DE COPIAT A PUNE SUB PAZĂ	▶		SUNT SUB ZECIMI
▶	MINGE AFARĂ LIMBAJ DE MAHALA	▶	TRAS PE MARGINI! JOC DE CĂRȚI	▶
APĂRUTE ÎN ZIAR! ROȘU LA FIERT	▶	OCOLEȘTE BISERICA TREC PE FLANCURI!	▶	
▶		PIESĂ LA DOSAR MAESTRI	▶	
AFLAT SUB PAZĂ SIMONA GHERGHE	▶	MANUALE CAPSAT LA MIJLOC!	▶	
▶		VÂNEAZĂ ZIUA	▶	
SEMNALUL OPRIRII PROTECȚII	▶			

Glume

- Bună ziua! Vreau și eu un loc de muncă...
- Avem ceva bine plătit, dar e mult de muncă.
- Nu, mulțumesc! Dacă am bani mulți îi dau pe băutură!
- Atunci avem un loc în care nu prea aveți de muncă, dar e prost plătit.
- Nu, pentru că dacă am timp fac rost de bani și îi dau pe băutură. Nu aveți ceva unde să muncesc toată ziua și să fiu prost plătit?
- Îmi pare rău, dar nu aveți studii superioare!

La sala de fitness, un bărbat îl întreabă pe instructor:

- Vreau să impresionez o fată. Ce aparat să folosesc?
- Bancomatul!

La un bar, două blonde trecute de prima tinerețe discută:

- Îi vezi pe cei doi bărbați de acolo? Ei bine, cel din dreapta este soțul meu, cel din stânga este amantul meu.
- Ce ciudat... La mine este exact invers!

Într-un bar stau trei bețivi. Primul zice:

- Bă, știți că eu sunt trimisul lui Dumnezeu pe pământ?!
- Taci bă, eu sunt trimisul lui Dumnezeu pe pământ!
- Bețivilor! Asta e blasfemie, eu n-am trimis pe nimeni pe pământ.

Vine Bulă de la școală și începe să vorbească cu tăică-su:

- Astăzi profesorul m-a pus să găsesc cel mai mic multiplu comun.
- Nu l-au găsit nici acum? Păi asta se căuta și când mergeam eu la școală...

Dezlegarea integralei din numărul anterior

De economii: A; M; CAZ; OGOARE; GF; ORIE; BAL; UNA; ZIARE; ISTERICA; AS; ERETIC; ETUVA; TU; HAR; ALO; R; LIED; RAI; LA; RELAS; O; BEBE; TC; CAR; ALAMA; VESNIC; L; FASAITURI; RAU; ATAC.

Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Lectură

Ioan-Aurel Pop:
**De la romani la români.
Pledoarie pentru latinitate**

Apartenența românilor la latinitate, calitatea lor de membri ai marii familii a popoarelor romane incumbă o anumită zestre istorică și indică o formă de evoluție. Aceste realități nu reprezintă un merit al românilor, dar îi așază pe români în rând cu lumea, le stabilește convergențe și explică multe realizări ale lor. Latinitatea românilor nu este un lucru de laudă și nici unul de rușine, ci este o simplă realitate, aceea de a fi înrudiți, lingvistic și cultural, cu italienii, cu spaniolii, cu francezii, cu portughezii etc.

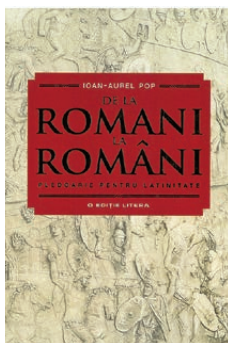
Această înrudire nu este atât de sânge, cât de spirit, de fel a percepe lumea, de forma mentis. Iar această înrudire spirituală cu latinofonii reiese cel mai clar din limba română, cea mai frumoasă creație spirituală a poporului român. Pe aceasta trebuie să o cultivăm, să o vorbim și să o scriem corect, fiindcă ea rămâne marca trecerii noastre ca popor prin această lume.

Pe de altă parte, limba lor neolatină este încă cea mai importantă cale de comunicare între români. În același timp, fiind parte integrantă a unei mari familii lingvistice, româna îi ajută pe români să comunice mai ușor în italiană, spaniolă, portugheză, franceză etc.

Vocabularul comun și formele gramaticale asemănătoare cu celelalte limbi romane sunt alte avantaje ale românei.

În consecință, limba română nu este numai un vehicul de comunicare eficientă între români, ci și un mijloc de integrare ușoară a lor în lume, de dialog cu lumea, de însușire mai lesnicioasă a limbilor străine. Latinitatea este un întreg univers, iar românii fac parte din el.

Ioan-Aurel Pop
Cartea apare în grijierea Editurii Litera.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

22 IULIE (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

23 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României / Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10: Alfabet urban – Țicleni – serialul lectorului dr. Szabó Zsolt 17.30: Pelerinaje prin Biblie / dr. Mihaela Bucin 17.55: Încheiere

24 IULIE (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

25 IULIE (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

26 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Sarea în bucate / preluare Radio Antena Satelor 17.55: Încheiere

27 IULIE (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.25: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Maria Borșun Popescu / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

28 IULIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

ȚARINĂ, țarini, s. f. 1. Câmp cultivat; ogor, arătură. 2. (Pop.) Teritoriul unei comune. 3. (Măles art.) Numele unui dans popular în perechi, cu mișcări moderate, care se dansează însoțit de strigături cântate sau recitate; melodie după care se execută acest dans. [Var.: (reg.) țăr-nă, (inv.) țearină s. f.] – Cf. scr. carina.

UMOR

IUBITA MEA,
SA NE-ARUNCI
ÎN MARE...ecranul
nostru

miercuri, 24 iulie, Duna TV, ora 7.15

miercuri, 24 iulie, Duna World, ora 13.50

Mănăstirea Putna este prima și cea mai importantă ctitorie a Voievodului Ștefan cel Mare, care de peste 500 de ani are grijă de ținutul Bucovinei. Istoria Putnei ascunde și un amănunt interesant pentru românii din Ungaria. În perioada 1951–1952, starețul mănăstirii a fost părintele Antonie Ruja. El s-a născut în anul 1898, la Micherechi. În 1930 a terminat seminarul teologic baptist din Budapesta și devine pastorul comunității baptiste din Chitighaz. Trece în România și, din motive neclare, se convertește la ortodoxie, iar cu ceva mai târziu este tuns în monahism. Într-o perioadă deosebit de grea pentru credință, devine starețul mănăstirii pe care Mihai Eminescu a numit-o „lerusalimul neamului românesc”.

Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Vicepreședinte: Alexandru Finna

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

27-28 iulie 2019

XVII. Festivalul Castraveților din Micherechi

27 iulie, sâmbătă

19:00 Concert Dorina
20:00 Concert formația 3+2
22:00 STELE DIN CÂNIJA
(KANIZSA CSILLAGAI)
24:00 Disco cu Gh. Ruja

28 iulie, duminică

15:00 Echipa de Păstrare a Tradițiilor
Gh. Nistor
15:30 Deschiderea oficială
15:55 Felicitarea celui mai tânăr localnic;
rezultatele concursului de gătit
16:25 Ansamblul de dansuri Madaras
17:00 FUEGO
18:00 Program folcloric
18:25 Sztojka Tibi
19:00 Felicitări; tragerea tombolei
21:00 Concert Rúzsa Magdi
23:00 DJ. Széplucky & Dr. Mokán

ROHU267

Interreg
România-Magyarország
European Regional Development Fund

**FOAIA
românească**

19 iulie
2019

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2019: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Cancelaria Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).